

Komşuluk Hukuku

21 Ekim 2022

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
مُخْتَلًا فُخُورًا.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

كُلُّكُمْ رَاعٍ لَكُمْ شَاوِيحُ

Muhterem Müslümanlar!

Okuduğum ayet-i kerimede yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “Allah’a kulluk edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anne babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaş’a, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.”

Okuduğum hadis-i şerifte ise Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) şöyle buyuruyor: “Komşusu şerrinden emin olmayan kimse cennete giremez.”

Aziz Müminler!

Allah Teâlâ, bizleri doğumdan ölüme kadar insanlarla iç içe yaşamak üzere yarattı. Bu hayatta kimi zaman sıkıntıya düşer, hüzne kapılırız; kimi zaman da iyiliklere nail olur, sevinç kaplar dört bir yanımızı. İşte böyle anlarda etrafımızda duygularımızı paylaşacak insanlar arar gözlerimiz. Ana babamız, eş ve çocuklarımız, hısım ve akrabalarımız kadar komşularımızın da yanı başımızda olmalarını arzularız.

Komşuluk, sadece ortak kullanım alanlarına sahip olmak değildir. Komşuluk, duvarların birbirine yaslanmasından ziyade gönüllerin birbirine kaynaşması demektir. İyi bir komşu aramadan önce iyi komşu olabilmek demektir. Komşuluk, saygılı ve paylaşımcı, fedakâr ve duyarlı olabilmektir. Komşularımıza eziyet etmemek, şeref ve haysiyetlerine, namus ve iffetlerine dil uzatmamaktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s) bir hadislerinde şöyle buyurmaktadır: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِي جَارَهُ "Allah'a ve ahiret gününe iman eden, komşusunu rahatsız etmesin!" Bu ve benzeri hadisler, kâmil bir mümin olmanın yolunun, komşularımızla ilişkilerimizi düzgün tutmaktan geçtiğini belirtmektedir.

Kıymetli Müslümanlar!

Maalesef, aşırı dünyevileşme, bireysellik ve bencillik, komşuluk ilişkilerimizi gün geçtikçe zayıflatmaktadır. Oysaki Allah Resûlü (s.a.s)'in uyarısı gayet açıktır: أَحْسِنْ إِلَى جَارِكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا "Komşuna iyilik yap ki mümin olasın." Peki, müminler olarak bizler, gönüllerimizi birbirine komşu kılabiliyor muyuz? Kendimiz için istediğimizi komşumuz için de isteyebiliyor muyuz? Komşularımızın maddi ve manevi ihtiyaçlarına katkıda bulunabilmek için dini, ahlaki ve insani sorumluluklarımızı yerine getirebiliyor muyuz?

Saygıdeğer Müminler!

Komşuluk hakkının neler olduğunu soran bir kişiye, Resûl-i Ekrem (s.a.s) şöyle cevap vermiştir: "Hastalandığında ziyaret etmen, öldüğünde cenazesine katılman, borç istediğinde vermen, muhtaç olduğunda ihtiyacını karşılayan, hayırlı işlerini tebrik etmen, musibet anında sabrı tavsiye etmendir." O halde, komşularımıza karşı sorumluluğumuzun ne kadar büyük olduğunun farkında olalım. Komşuluk hukukunu ayakta tutalım. Gönül sofralarımızı birbirimize açalım, muhabbet ve samimiyeti ortak kılalım. Allah'ın selamını birbirimizden esirgemeyelim. Komşuluk ilişkilerine zarar verecek her türlü yanlış söylem ve davranıştan kaçınalım. Sabır ve tahammülü elden bırakmayalım. Unutmayalım ki, Allah katında komşuların en hayırlısı, komşusuna karşı en güzel davranandır.

Aziz Müslümanlar!

Geçen hafta ülke olarak büyük bir acı yaşadık. Bartın Amasra'da maden ocağında meydana gelen patlamada kırk bir kardeşimiz aramızdan ayrıldı. Ahirete irtihal eden kardeşlerimize Yüce Rabbimden rahmet, geride kalan aile efradına ve aziz milletimize sabırlar diliyorum. Cenâb-ı Hak, yaralı kardeşlerimize acil şifalar ihsan eylesin. Bizlere bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Kaynaklar

Nisâ, 4/36.

Müslim, İmân, 73.

Buhârî, Rikâk, 23.

Tirmizî, Zühd, 2.

Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, XIX, 419.

Tirmizî, Birr, 28.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı